

Brønnøy
kommune

Økonomi- og Finansreglement 2020-2024

1.	<i>Generelt om økonomi- og finansreglementet.....</i>	<i>4</i>
1.1	Bakgrunn	4
1.2	Formålet	4
1.3	Oppdateringer	5
2.	<i>Kommunens plan- og økonomisystem</i>	<i>5</i>
2.1	Grunnleggende styringsprinsipp	5
2.2	Kommuneplanens samfunnsdel og øvrige planer	5
2.3	Økonomirapport..	5
2.4	Bærekraftig kommune økonomi	6
2.5	Økonomiplan	6
2.6	Årsbudsjett	6
2.7	Rapportering i løpet av året	7
2.8	Årsregnskap og årsberetning.	7
3.	<i>Investeringer.....</i>	<i>7</i>
3.1	Bevilgninger	7
3.2	Rapportering investeringer	8
4.	<i>Øvrige bestemmelse</i>	<i>8</i>
4.1	Kommunedirektørens fullmakter	8
4.2	Videredelegering	8
4.3	Datasystemer.....	8
4.4	Kompetanse	8
4.5	Internkontroll	8
5.	<i>Finansreglement</i>	<i>9</i>
6.	<i>Forvaltning av ledig likviditet.....</i>	<i>9</i>
6.1	Innskudd i bank.....	10
6.2	Plassering i pengemarkedsfond.....	10
6.3	Direkte eie av verdipapir.....	11
6.4	Felles plasseringsavgresninger.....	11
6.5	Rapportering	11
7.	<i>Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.....</i>	<i>12</i>
7.1	Formål.....	12
7.2	Overordnet investeringsrammer.....	12
7.2.1	Generelt.....	12
7.2.2	Likviditetsmål.....	12
7.2.3	Produktspekter.....	12
7.3	Risikorammer.....	13

7.3.1. Likviditetsrisiko	13
7.3.2. Kreditrisiko.....	13
7.3.3. Risikoklasser	13
7.3.4. Avgrensninger av plasseringer - risikoklasse.....	14
7.3.5. Valutarisiko	14
7.3.6. Avkastningsrisiko og benchmarking.....	15
 7.4 Etiske retningslinjer	 15
7.5 Rapportering	15
 8. <i>Opptak av lån og forvaltning av kommunens gjeld</i>	 16
8.1 Hjemmel	16
8.2 Formål	16
8.3 Forvaltningen.....	17
 9. <i>Krav til innholdet i kommunedirektørens rapporter til kommunestyret og fylkestinget</i>	 17

1. Generelt om økonomi- og finansreglementet

1.1 Bakgrunn

- a. Reglementet er utarbeidet med hjemmel i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 22.6.2018. Ikrafttredelse 1.11.2019, 1.1.2020, 3.10.2019, Kongen bestemmer. Reglementet bygger på kapittel 14 Økonomiforvaltning i kommuneloven med tilhørende forskrifter om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning, samt forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner.
- b. Som en del av kommunens regler tilknyttet økonomi, har kommunestyret tidligere vedtatt:
 - Delegasjonsreglement (17.06.2009)
 - Innkjøpsstrategi og innkjøpsreglement (04.07.2016)
 - Etiske retningslinjer (27.02.2008) (Nye etiske retningslinjer ligger til behandling nov. 2020)
- c. I tillegg berører kommunedirektøren administrative delegasjonsreglement en rekke økonomiske bestemmelser.
- d. Hvis bestemmelser i dette reglement er/eller kommer i konflikt med til enhver tid gjeldende lover eller forskrifter, viker reglementets bestemmelser for disse.
- e. Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning pålegger kommunestyret å la en uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens sine regler og reglene i forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning. Kvalitetssikring av regler for finans- og gjeldsforvaltning skal være gjort ved hver endring av regler for finans- og gjeldsforvaltning.

1.2 Formålet

- a. Økonomi- og finansreglementet skal sikre at kommunens planlegging, rapportering og oppfølging er tilfredsstillende ut fra behovet om økonomisk styringsinformasjon ved at:
 - Kvaliteten i budsjettet og rapporteringen er i samsvar med kommunens behov for planleggings- og styringsinformasjon, herunder at de folkevalgte skal få et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag
 - Bidra til god økonomistyring
 - Samspillet mellom politisk og administrativ ledelse er tilfredsstillende for å sikre god økonomistyring og oppfølging i kommunen
 - Kommunen har økonomi- og delegasjonsbestemmelser som sikrer betryggende kontroll
 - Det er tilstrekkelig kunnskap i kommunens administrative og politiske ledelse om budsjettering, finans og rapportering.
- b. Reglementet skal bidra til effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning i kommunen som sikrer god ressursutnyttelse og god kontroll ved at:
 - Kommunens økonomi- og finansforvaltning holder god etisk standard og til enhver tid etterlever gjeldende lover, forskrifter og andre regler
 - De viktigste arbeidsprosessene og økonomirutinene vurderes og dokumenteres - viktige fullmakter, ansvarsforhold og delegeringer avklares og gjøres skriftlig
 - Minimere risiko ved plassering av driftsmidler og ved forvaltning av lån.

1.3 Oppdateringer

- a. Økonomi- og finansreglementet er en del av kommunens internkontrollsystem. Kommunestyret skal behandle dette reglementet i sin helhet minst en gang i hver valgperiode.
- b. Kommunedirektøren har ansvaret for at oppdaterte versjoner av kommunens reglementer og rutiner på økonomiområdet er lett tilgjengelig gjennom et elektronisk verktøy.

2. Kommunens plan- og økonomisystem

2.1 Grunnleggende styringsprinsipper

- a. Brønnøy kommune har mål og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipper
- b. Brønnøy kommune praktiserer netto rammebudsjettering på kommunalområdene og eventuelle øvrige budsjettområder. Rammebudsjettet bevilges av kommunestyret.
- c. Det bevilgede budsjett er fordelt på tjenestekområdene til kommunalområdene i samsvar med delegert budsjettansvar og vil komme frem i årsbudsjettet. Rapportering gjennom regnskapsåret skjer i samsvar med dette.
- d. Hovedutvalgene har myndighet til å endre bevilgninger mellom tjenestekområdene innenfor sitt kommunalområde.
- e. Budsjettendringer innenfor et tjenestekområde gjøres administrativt.
- f. All bruk av og avsetning til ubundne fond skal vedtas av kommunestyret

2.2 Kommuneplanens samfunnsdel og øvrige planer

- a. Behovet for planarbeid vurderes en gang i valgperioden i forbindelse med behandlingen av planstrategien. Planstrategien skal beskrive kommunens utfordringer og definere kommunens planbehov i henhold til Plan og bygningslovens kapittel 10. Planstrategien evalueres årlig.
- b. Kommuneplanens samfunnsdel utarbeides iht. Plan og bygningslovens kapittel 11 og har som formål å definere langsiktige overordnede målsettinger og hovedprioriteringer for kommunen som helhet.

2.3 Økonomirapport

Årshjulet for økonomisk planlegging og gjennomføringen angir tidspunkter for utførelse av viktige politiske og administrative oppgaver i løpet av et år. Det omfatter:

1. kvartal	Regnskap og årsberetning
2. kvartal	Kvartalsrapport 1
	Plan for budsjettprosessen
	KOSTRA-analyse for å kartlegge det økonomiske utfordringsbilde
	Perspektivanalyse for å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi over tid
3. kvartal	Kvartalsrapport 2
4. kvartal	Økonomiplan
	Årsbudsjett
	Handlingsplaner

Startpunktet i det økonomiske årshjulet er plan for budsjettprosessen inneværende år. Årshjulet økonomi avsluttes med regnskap og årsberetning. Handlingsplaner behandles i utvalgene til de respektive kommunalområdene. Øvrige økonomisaker skal sluttbehandles i kommunestyret.

2.4 Bærekraftig kommuneøkonomi

Hjemmel: KommuneLOven § 14-1 og §14-2

- a. Kommuneøkonomien må være bærekraftig over tid. En bærekraftig kommuneøkonomi imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få tilfredsstillende sine behov.
- b. En bærekraftig kommuneøkonomi vurderes i et lengre perspektiv. En slik perspektivanalyse vil benytte aktuelle økonomiske indikatorer for å beskrive kommuneøkonomien. Finansielle måltall skal vedtas av kommunestyret.
- c. En bærekraftig kommuneøkonomi vurderes også ut fra andre kostnadsanalyser og sammenligninger med sammenlignbare kommuner.
- d. I lyset av en bærekraftig kommuneøkonomi vurderes spesielt fremtidige inntekter og gjeldsnivået for å legge grunnlaget for en god økonomiplan og en realistisk økonomistyring.

2.5 Økonomiplan

Hjemmel: KommuneLOven § 14-3 og 14-4

- a. Økonomiplanen er ikke et bevilgningsdokument, det er en plan.
- b. Økonomiplanen er over 4 år og har som formål å realisere målsettinger i kommuneplanen og øvrige planer, planlegge gjennomføringen av nye tiltak, og føre kontroll med kommunens ressurstilgang og ressursbruk. De økonomiske rammene vil være avgjørende for når prioriterte tiltak kan realiseres. Rammer for drift og investeringer har ikke bindende virkning.
- c. Økonomiplanen skal være fullstendig, omfatte hele kommunens virksomhet og inneholde alle kjente utgifter og inntekter.
- d. Økonomiplanen rulleres hvert år og økonomiplanen vedtas samtidig med årsbudsjettet.
- e. Kommunedirektørens grunnlag for økonomiplan behandles først av hovedutvalgene som gir sin innstilling til formannskapet. Formannskapet gir deretter sin innstilling til kommunestyret. Formannskapets innstilling skal ligge til offentlig høring i minst 14 dager før kommunestyrets behandling. Økonomiplan skal vedtas i kommunestyret innen 31.12.

2.6 Årsbudsjett

Hjemmel: KommuneLOven § 14-3 og 14-4

- a. Årsbudsjettet er et bevilgningsdokument og er identisk med det første året i økonomiplanen. Gyldig bemanningsplan skal være grunnlaget for det totale lønnsbudsjettet i det administrative arbeidet knyttet til årsbudsjettet. Bemanningsplanen er en del av budsjettdokumentet. Kommunestyret vedtar årsbudsjettet med detaljering som er på ansvarsnivå. Dette skal gjelde fra budsjettår 2022.
- b. Ubrukte budsjettmidler fra tidligere år er ikke å anse som en bevilgning.
- c. Kommunedirektøren kan justere kommunalområdenes og budsjettområdenes rammer som følge av det årlige lønnsoppgjøret.
- d. Endringer i forhold til opprinnelig budsjett vedtatt av kommunestyret, presenteres som regulert budsjett i rapporteringen gjennom året, mens betegnelsen «opprinnelig budsjett» beholdes på det vedtatte budsjettet før budsjettåret starter.
- e. Kommunestyret skal fastsette nivået på avgifter, gebyr og betalingssatser i forbindelse med at budsjettet blir vedtatt. Gjelder fra budsjettår 2022.

2.7 Rapportering i løpet av året

Hjemmel: Kommuneleken §14-5

- a. Gjennom året skal kommunedirektøren minimum rapportere på budsjett/regnskap til første mulige kommunestyret:
 - 1. Økonomirapport 31.03
 - 2. Økonomirapport 31.05
 - 3. Økonomirapport 31.08
- b. Gjennom økonomirapportene rapporteres det på status og forventet års-prognose. Forslag til endringer skal kommenteres særskilt, med beskrivelse av årsak og hvilke tiltak som blir iverksatt for at budsjettet er i balanse ved årets slutt.
- c. Som hovedregel skal budsjettjusteringer og tilleggsbevilgninger behandles i økonomirapportene.
- d. Ved vesentlig avvik skal kommunedirektøren umiddelbart rapportere til Kommunestyret.
- e. Ved behov skal kommunedirektøren gi formannskapet en økonomistatus.
- f. Budsjettavvik som har konsekvenser utover årets budsjett, tas inn i det administrative arbeidet knyttet til kommende års budsjett og økonomiplan.

2.8 Årsregnskap og årsberetning.

Hjemmel: Kommuneleken §14-6 og § 14-7

- a. Årsregnskapet skal avlegges innen 22/2
- b. Kommunedirektøren har ansvaret for at regnskapet blir ført etter gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.
- c. Årsberetningen skal avlegges innen 31/3 og inneholde:
 - a. Vurdere den økonomiske handleevnen over tid
 - b. Avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap
 - c. Virksomhetenes måloppnåelse og andre vesentlige ikke-økonomiske forhold
 - d. Status kjønnslikestilling og arbeidsgivers aktivitetsplikt
 - e. Tiltak som er iverksatt for å sikre høy etisk standard
- d. Årsregnskapet skal behandles i kontrollutvalget og behandles i kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt.

3. Investeringer

Hjemmel: Kommuneleken §14-9

3.1 Bevilgninger

- a. Kommunestyret bevilger netto utgifter til investeringsprosjekter. Faktisk refundert mva kompensasjon er ikke del av netto utgifter, men er en del av den samlede finansieringen av det samlede investeringsbudsjettet.
- b. Bevilgningene gis gjennom årsbudsjettet og økonomiplanen, og endringer skjer i hovedsak gjennom tertialrapporteringene. Investeringsprosjektene er beskrevet i årsbudsjett og økonomiplan og er vedtatt med den beskrivelsen som er gitt.
- c. Avslutning av investeringsprosjekter skjer gjennom tertialrapporteringen og årsregnskapet.

3.2 Rapportering investeringer

- a. Rapportering på gjennomføring av investeringsprosjektene skjer gjennom tertialrapporteringene

4. Øvrige bestemmelser

4.1 Kommunedirektørens fullmakter

- a. Kommunedirektøren har fullmakt til å gjennomføre vedtatte låneopptak.
- b. Kommunedirektøren har fullmakt til å avskrive uerholdige krav når disse er kurante og under 1 mill. kroner.

4.2 Videredelegering

- a. Kommunedirektøren kan videre delegere sine fullmakter i henhold til dette reglement. Det er en forutsetning at det er utarbeidet retningslinjer og at videredelegering skjer innenfor budsjettammer, mål, tiltak og andre politiske føringer vedtatt av kommunestyret.
- b. Delegeringen skal være skriftlig.
- c. Kommunedirektøren har ansvaret for at det foreligger oppdaterte administrative reglementer og rutiner på hvordan de ulike delene av økonomifunksjonen skal utøves forsvarlig og med god internkontroll.

4.3 Datasystemer

- a. Kommunedirektøren har ansvaret for at kommunen har moderne og effektive datasystemer på økonomiområdet.
- b. Kommunedirektøren har ansvaret for at ansatte har god kompetanse i bruk av datasystemene.
- c. Kommunen skal ha elektroniske løsninger som bidrar til rasjonelle og kostnadsbesparende arbeidsprosesser, gir god tilgang til relevant styringsdata og trygg utveksling av data med eksterne parter.

4.4 Kompetanse

- a. Kommunedirektøren har ansvaret for at ledere og medarbeidere i administrasjonen har riktig kompetanse på lover, forskrifter, reglementer, rutiner og datasystemer på økonomiområdet slik at økonomifunksjonen ivaretas på en forsvarlig og god måte. Det skal gis opplæring til nye medarbeidere i det de gis fullmakter og ansvar på økonomiområdet og det skal regelmessig avholdes internopplæring i aktuelle tema for ansatte på økonomiområdet
- b. Kommunestyret har det overordnede ansvaret for kommunens økonomi. Kommunestyret har ansvar for at folkevalgte får god opplæring på sentrale tema om kommunal økonomi slik at de kan utøve sine verv iht. til dette reglement på en tilfredsstillende måte.

4.5 Internkontroll

- a. Kommunedirektøren har ansvaret for at det skal foreligge et kvalitetskontrollsystem som understøtter god kvalitet og kontroll, og forhindrer misligheter og andre uønskede hendelser.

5. Finansreglement

Hjemmel: KommuneLO §14-13

Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko. Vesentlig finansiell risiko foreligger dersom kommunens potensielle tap fra finansforvaltningen vil påvirke den ordinære tjenesteproduksjonen.

Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.

Reglementet omfatter forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette reglement er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for forvaltningen av:

- ledig likviditet og andre midler tiltenkt driftsformål
- langsiktige finansielle aktiva
- gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

Finansreglementet har som overordnet mål å:

- sikre forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling
- bidra til stabilitet og et langsiktig perspektiv på de økonomiske disposisjonene

Dette søkes oppnådd gjennom følgende:

- plassert overskuddslikviditet (kortsiktige finansielle aktiva) skal over tid gi en god avkastning innenfor definert krav til likviditet og risiko,
- forvaltningen av langsiktig finansielle aktiva
- lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behovet for forutsigbarhet i rentekostnader

Kommunedirektøren skal rapportere på finansforvaltningen i forbindelse med tertialrapporteringen pr 30. april og pr 31. august, samt ved årets slutt.

6. Forvaltning av ledig likviditet

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. Forvaltning av likviditet til driftsformål skal sikre at kommunen kan betale sine utgifter ved forfall samtidig som en får tilfredsstillende avkastning. Kommunen sine midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) kan plasseres i bankinnskudd, pengemarkedsfond og rentebærende verdipapir med kort løpetid. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behovet for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse bør det være et krav om minimum kredittrating BBB - eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

Kommunen sin driftslikviditet skal plasseres i kommunen sin hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker med forvaltningskapital som overstiger NOK 20 mrd.

Ledig likviditet og andre midler for driftsformål, utover det som trengs til dekning av kommunen sine løpende forpliktelser de nærmeste 3 måneder, kan plasseres etter følgende retningslinjer:

6.1. Innskudd i bank

Bankinnskudd skal være i kommunen sin hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker:

- a) Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 12 måneder
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn 50 MNOK

6.2. Plassering i pengemarkedsfond

For plassering i pengemarkedsfond gjeld følgende:

- a) Det kan bare plasseres i fond forvalta av fondsforvaltningsselskap med konsesjon/tillatelse fra Finanstilsynet.
- b) Det skal bare plasseres i fond med løpetid kortere enn 12 måneder
- c) Ingen av fondet sine enkeltpapir skal ha lavere kredittrating enn BBB- ("Investment grade" - IG).
- d) Porteføljen i aktuelle pengemarkedsfond skal bestå av papir med lav kredittrisiko, under her:
 - Rentebærende verdipapir utstedt eller garantert av den norske stat eller norske statsforetak.
 - Rentebærende NOK denominerte papir utstedt eller garantert av OECD/EØS sone A-stater*
 - Obligasjoner med fortrinnsrett (særskilt sikra obligasjoner) **
 - Rentebærende papir utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner
 - Rentebærende papir, i form av "senior" sertifikatlån, obligasjonslån og ansvarlig lån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner (OMF foretak)
- e) Det kan ikke plasseres midler i pengemarkedsfond som inneholder fondsobligasjoner
- f) Det skal ikke være avgrensninger på uttaksretten i fondet det blir plassert i, og midlene skal alltid være tilgjengelig på få dager (maks 5 bankdager)
- g) Samlet vektet løpetid for kreditten (kredittdurasjon) i et enkelt pengemarkedsfond skal ikke overstige 3 år.

* Stat i sone A:

Stater innen OECD området, samt Det europeiske økonomiske fellesskap. Stater som reforhandler sin statlige utenlandsk gjeld skal utelukkes i et tidsrom på 5 år.

** Obligasjoner utstedt av kredittforetak med fortrinnsrett i ei sikkerhetsmasse bestående av offentlige lån, utlån med pant i bustad eller anna fast eiendom.

6.3. Direkte eie av verdipapir

For direkte plassering i rentebærende papir gjeld følgende:

- a) Det skal bare plasseres i rentebærende papir med kortere løpetid enn 12 måneder til endelig forfall.
- b) Samla vekta løpetid for kreditten (kredittløpetid) skal ikke overstige 3 år. Løpetid for enkeltplasseringer skal ikke overstige 5 år.
- c) Ingen enkeltpapir skal ha lavere kredittrating enn BBB-("Investment grade" IG) på investeringstidspunktet.
- d) Papira skal bestå av verdipapir med låg kredittrisiko, og kan bestå av:
 - Rentebærende papir utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Rentebærende papir utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papir utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papir, i form av "senior" sertifikatlån, obligasjonslån og ansvarlig lån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
- e) Det kan ikke plasseres midler direkte i fondsobligasjoner.
- f) Ingen enkle plasseringer i rentebærende papir kan utgjøre mere enn NOK 25 mill. Denne grensa gjelder ikke for plasseringer i statspapir.

6.4. Felles plasseringsavgrensninger

- Kommunen sine samla innskudd i bank/kredittinstitusjon (inkl. direkte eie av verdipapir utstedt eller garantert av institusjonen) skal ikke overstige 2 % av institusjonen sin forvaltningskapital.
- Kommunen sin plassering i et pengemarkedsfond skal ikke overstige 10 % av fondet sin forvaltningskapital.
- Fondsplasseringer avgrenses til ordinære aksje- og rentefond som er omtalt i «Lov om verdipapirfond».

6.5. Rapportering

Kommunedirektøren skal ved tertialrapportering pr. 30. april og pr. 31. august, legge fram rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltning av finansielle midler fra ledig likviditet beregnet for driftsformål. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret som syner utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum inneholde følgende:

- Fordeling på de ulike plasseringene/aktiva klassene i NOK (markedsverdier) og i prosent av de samla midlene til driftsformål.
- Egne rentevilkår sammenlignet med markedsrenten.
- Kommentarer knytt til den faktiske samansetting, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer, avkastning i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning etter vedtak i budsjett/økonomiplan.
- Skildring og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet. Sjå kap. 9.2 Avvikshandtering.
- Økonomisk avvik skal legges fram som budsjettkorrigering til kommunestyret.

7. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

7.1 Formål

Forvaltning av kommunen sine langsiktige finansielle aktiva har som formål å sikre ei langsiktig avkastning som kan være med på å gi innbyggerne i Brønnøy kommune et godt tjenestetilbud. Det skal styres etter en rullerende investeringshorisont utover 1 år, samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning. Langsiktig likviditet er midler som ikke kjem til utbetaling de neste 12 månedene.

7.2. Overordnet investeringsrammer

7.2.1. Generelt

For å kunne oppfylle formålet for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal midlene til ei kvar tid forvaltes etter disse kriterier

- Tryggleik for midlene
- Risikospriing
- Likviditet
- Avkastning

Risikospriing reduserer den finansielle risikoen. Risikospriing får en ved å fordele midlene på ulike produkt og verdipapir innenfor flere aktivaklasser og risikoklasser.

7.2.2. Likviditetsmål

Investeringene skal skje i fond under UCITS regelverk mht. likviditet, samt børsnoterte og andre finansielle instrumenter med rimelig god omsetning. Unntak fra dette skal vurderes og håndteres særskilt.

7.2.3. Produktspekter

Følgende instrument er tilgjengelige for inkludering i en forvaltningsportefølje:

- Bankinnskudd
- Sertifikat
- Pengemarkedsfond
- Obligasjonsfond
- Fondsobligasjoner
- Aksjefond
- Valutainstrumenter*

* Valutainstrumenter tillates kun i sikringsøyemed.

7.3. Risikorammer

7.3.1. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er faren for at plasseringer ikke kan gjerast disponible for kommunen på kort tid, uten at det oppstår vesentlige verdifall på plasseringene i samband med realisasjon.

Likviditetsrisikoen blir styrt mellom annet gjennom mesteparten av statspapir i porteføljen. Statssertifikat og statsobligasjoner er de verdipapirene som er mest likvide i det norske markedet og der det til enhver tid blir kvotert kurser i markedet med lavest differanse mellom kjøp- og salgskurs.

7.3.2. Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert ved faren for at en motpart i en kontrakt ikke innfrir sine plikter. Et døme her kan være at en selger av en obligasjon ikke betaler tilbake heile eller deler av lånet ved forfall (inkludert renter).

Kredittrisiko vert styrt gjennom å klassifisere kredittrisiko i risikoklasser og ved å etablere avgrensinger for plassering i risikoklasse og debitor med utgangspunkt i det krav som er sett til kredittrisiko. Kredittrisiko skal baseres på offisiell kredittrating eller forvaltningsselskapets egen vurdering der hvor dette ikke finnes.

7.3.3. Risikoklasser

Kredittrisiko skal klassifiseres i risikoklasser som vist nedenfor. Denne oppstillingen i risikoklasser tar for seg de mest vanlige produkt i markedet og følger Verdipapirfondenes Foreningens standarder for klassifisering av rente- og aksjefond (Vff). Kommunen må likevel holde seg innenfor bruk av de produkt som dette reglementet gir løyve til i kap. 6.3 og de rammene som kommer fram ellers i dette reglementet.

Risikoklasse 1

Norske obligasjoner/sertifikat utstedt av stat eller foretak med statsgaranti, samt statsobligasjonsfond. Pengemarkedsfond med lav risiko, pengemarkedsfond og internasjonale pengemarkedsfond i h.h.t. Vff sine til enhver tid gjeldende standarder.

Risikoklasse 2

Norske obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikat utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/ fylkeskommune, banker, forsikringsselskap og kredittforetak, innskudd i banker.

Obligasjonsfond med forventet rentefølsomhet lik 0,125, 1, 3 og 5 år og kredittrisiko i kategori: 1, 2 og 3 i h.h.t. Vff sine til enhver tid gjeldende standarder.

Risikoklasse 3

Øvrige norske obligasjonsfond og internasjonale obligasjonsfond med gjennomsnittlig kredittrisiko lik eller høyere enn en offisiell rating på BBB-. Internasjonale obligasjonsfond skal valutasikres (min. 95 %).

Risikoklasse 4

Andre rentefond. Fond som inneholder mer enn 20% med kredittrating lavere enn BBB- (Investment Grade) vert kategorisert her. Fond skal minimum være 80% valutasikret.

Risikoklasse 5

Aksjefond. Forvaltningen skal i hovedsak baserast på brede norske og internasjonale aksjefond.

7.3.4. Avgrensing av plasseringer – risikoklasse

En fordeling av investeringene over flere ulike aktivaklasser reduserer porteføljen sin totale risiko. En fordeling mellom norske og internasjonale finansmarkeder vil også redusere porteføljen sin finansielle risiko. Kommunen skal normalt ha en fordeling av langsiktige finansielle aktiva basert på en nøytral posisjon og med minimum og maksimumsrammer for taktisk allokering av aktivaen. Investeringene skal måles mot relevante referanseindekser.

Brønnøy kommune sine rammer for maksimal plassering pr. debitor skal beregnes ut av kommunen sine samla forvalta kapital (ledig likviditet og andre midler berekna for driftsformål og langsiktige finansielle aktiva). Brønnøy kommune vil oppgi dette beløpet til forvaltningsselskapet.

Risikoklasse	Min.andel	Nøytral	Maks.andel	Referanseindeks i h.h.t. referanseverdiloven
Risikoklasse 1-3	70 %	75 %	90 %	
Risikoklasse 4 og 5	10 %	25 %	30 %	

Sum risikoklasse 4 og 5 kan ikke overstige 30 % av samla langsiktig finansielle aktiva.

- Porteføljen sin vektete rentedurasjon skal være mellom 0 og 4 år og ingen fond eller enkeltinvesteringer utenom fond skal ha en rentedurasjon > 6 år.
- Det skal benyttes veldiversifiserte fond som er registrert i EU/EØS og forvaltes av anerkjente fondsforvaltere som har god og lang historikk.
- Det skal være innløsningsmuligheter i fondene tilsvarende UCITS regler og finansielle instrumenter som kommunen eier direkte skal være børsnoterte.
- Kommunen kan ikke eie mere enn 10% av et fond sin forvaltningskapital på investeringstidspunktet.
- Kommunen sin eksponering (innskudd og direkte eie i obligasjoner/sertifikat) i en enkelt bank skal ikke utgjøre mere enn 2 % av banken sin forvaltningskapital

7.3.5. Valutarisiko

Minimum 80 % av investeringer i utenlandske obligasjoner/obligasjonsfond skal være valutasikra i NOK. Investeringer i utenlandske aksjefond kan valutasikres i NOK.

7.3.6. Avkastningsrisiko og benchmarking

Avkastningsrisiko er definert som risiko for verdiendring på eiendeler som følge av endringer i markedsforhold – slik som endring i aksjekurser, rentenivå og endring i volatiliteten (svingninger over tid) i disse markedene.

Valg av referanseindekser skal følge referanseverdiloven og Finanstilsynets retningslinjer.

7.4 Etiske retningslinjer

Brønnøy kommune har 3 hovedelementer i sine etiske retningslinjer:

- 1) FNs Global Compact
- 2) Statens Pensjonsfond Utlands eksklusjonsliste, herunder:
 - a. selskap som produserer våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper, og
 - b. selskap som gjør grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, de verste former for barnearbeid.
- 3) Særskilte retningslinjer:
 - a) Brønnøy kommune vil prioritere å investere i fond som bidrar i det grønne skiftet, så langt som det er mulig. Dette gjennomføres ved å overvåke fondene for å kontrollere at maksimalt 5 % av porteføljeselskapenes vektete inntekter skal komme fra olje og gass.

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskap med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med verdipapirforetaket som gjør fondsseleksjonen. Dette verdipapirforetaket vil avgi en rapport om det aktuelle selskapet og kommunen gjør deretter den endelige vurderingen om plasseringen skal innløses.

Det legges til grunn at leverandører av forvaltningstjenestene er kjent med disse etiske kriteriene og etterlever disse.

7.5 Rapportering

Kommunedirektøren skal ved tertialrapporteringer pr. 30. april og 31. august, legge fram rapport for kommunestyret som viser status for forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva. I tillegg skal kommunedirektøren så snart råd etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum inneholde følgende:

- Fordeling på de ulike plasseringer/aktivaklasser i NOK (markedsverdien) og i prosent av de samla langsiktige finansielle aktiva.
- Avkastning hittil i år sammenliknet med referanseindeks.
- Kommentarer knytt til den faktiske aktiva fordelingen, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer, avkastning i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Skildre og vurdere avvik, mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet, og korleis avvik vert/er handtert.

- En årlig vurdering om de etiske retningslinjene ble/er fulgt.
- Økonomisk avvik skal legges fram som budsjettkorrigering til kommunestyret. I tillegg skal stresstest av kommunen sine langsiktige finansielle aktiva ved kvar rapportering

stresstest med følgende parameter:

- +2 % parallelt skift i rentekurven.
- -20 % verdiendring på utenlandske aksjer.
- -30 % verdiendring på norske aksjer.

Samlet verdifall på langsiktige finansielle aktiva skal komme fram, og kommunedirektøren skal kommentere kommunen sin evne til å bære det potensielle tapet. Dersom kommunedirektøren sin vurdering er at det potensielle tapet er for stort i forhold til kommunen sin risikobærende evne, skal kommunedirektøren legge fram forslag til endring i reglementet og sammensetningen av den risikobærende porteføljen.

8. Opptak av lån og forvaltning av kommunens gjeld

8.1. Hjemmel:

Kommuneloven §14-14, §14-15, §14-16, §14-17, §14-18

8.2. Formål:

Formålet med forvaltnings av gjeld er sikre stabil og forutsigbar tjenesteproduksjon over tid. Dette utføres på følgende måte:

- Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Lån tas opp til lovlige formål. Slike vedtak skal minimum angi lånebeløpet.
- Kommunedirektøren har fullmakt til å gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne lånevilkårene og ellers forvalte kommunale innlån. Kommunedirektørens fullmakt innebærer også fullmakt til opptak av nye lån til refinansiering av eksisterende gjeld. Kommunens gjeldsbrev undertegnes av kommunedirektøren/ordfører.
- Kommunen tar ikke opp valutalån.
- Lån tas opp i offentlige og private finansinstitusjoner, samt livselskaper. Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).
- Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.
- Låneopptak skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.
- Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i Husbanken.

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabile lånekostnader.

8.3. Forvaltningen:

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende:

- a. Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon-vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til enhver tid være mellom 1 – 3 år.
- b. Gjeldsporteføljen gis følgende sammensetning:

	Tidsperiode	Hovedstrategi	Avvik +/-
Flytende rente		55 %	20 %
Fast rente	1-5 år	35 %	20 %
Fast rente	5-10 år	10 %	10 %

For utøvelsen av finansforvaltningen 2020-2024 kan kommunedirektøren binde renten i 3-10 år utover det som hovedstrategien i tabellen angir. Som en forutsetning for å gjøre dette må aktuell fastrente være mindre enn 2 %.

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (SWAP). Instrumentet må knyttes til underliggende lån og det skal kun brukes banker med bred dokumentert erfaring.

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende:

- a. Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån.
- b. Under ellers like forhold skal kommunen fordele låneopptakene på flere långivere.
- c. Det skal være en jevn forfallsstruktur og lån med hovedstolforfall inntil ett år frem i tid skal maksimalt utgjøre 30 prosent av gjeldsporteføljen i en normalsituasjon.
- d. Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Beregningen for minimumsavdrag gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte verdi ved inngangen av regnskapsåret.

9. Krav til innholdet i kommunedirektørens rapporter til kommunestyret og fylkestinget:

Rapportene om finans- og gjeldsforvaltningen til kommunestyret eller fylkestinget skal inneholde en beskrivelse og vurdering av kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt med målene og kravene i finansreglementet. Rapportene skal også inneholde en

beskrivelse og vurdering av eventuelle vesentlige endringer i markedet og i kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko. Rapportene skal også opplyse om eventuelle avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen, og hvordan avvikene er håndtert.

Rapportene skal:

1. vise hvordan de finansielle midlene er sammensatt og markedsverdien av dem, både samlet og for hver gruppe av midler
2. vise hvordan de finansielle forpliktelsene er sammensatt og verdien av dem, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser
3. opplyse om de finansielle forpliktelsenes løpetid, og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
4. opplyse om aktuelle markedsrenter og kommunens eller fylkeskommunens egne rentebetingelser
5. opplyse om forhold som kommunestyret eller fylkestinget har stilt krav om at det skal opplyses om.